

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΥΠΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ: ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΤΑΞΗ: Α΄

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑ ΦΥΛΑ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΣ (1905-1966)

Αργώ (απόσπασμα)

Α. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (σε συνεχή λόγο)

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή)

Θέμα 2β

Με τη μεταφορά «δυο μάτια που μαγνήτιζαν μονομιάς την ψυχή του, απορροφούσαν ολόκληρο το ενδιαφέρον του» αποδίδεται το σφοδρό, ακατανίκητο και μοιραίο ερωτικό πάθος του διανοούμενου και εσωστρεφούς Θεόφιλου Νοταρά για τη Σοφία Λαμπροπούλου, που καθόρισε αρνητικά τη ζωή και των δύο ηρώων.

10 μονάδες

Θέμα 3

Ημερομηνία

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Διάβασα ένα λογοτεχνικό κείμενο, που με έβαλε σε σκέψεις: Πόσο περιορισμένες ήταν οι επιλογές μιας κοπέλας πριν από εκατόν είκοσι περίπου χρόνια! Η ηρωίδα, μια πανέμορφη και φτωχή νεαρή Αθηναία των αρχών του 20ού αιώνα, αποφασίζει, υπακούοντας στη θέληση γονιών, συγγενών και φίλων, να παντρευτεί έναν πλούσιο και διακεκριμένο καθηγητή της Νομικής. Εκείνος είναι τρελά ερωτευμένος μαζί της, η ίδια όμως δεν τον αγαπά.

Κατά τη γνώμη μου, η Σοφία εγκλωβίζεται στα στερεότυπα της πατριαρχικής κοινωνίας, στην οποία ζει, και στις ανάγκες της οικογένειάς της. Είναι αδιανόητο για την εποχή της να έχει δική της γνώμη και βούληση, ακόμα και για τον ίδιο της τον γάμο, πόσο μάλλον όταν αυτός ο γάμος θα διασφαλίσει την οικονομική και κοινωνική της ανέλιξη. Η τελική της επιλογή είναι ενδεικτική της αδυναμίας της να απελευθερωθεί από όλα αυτά τα

δεσμά. Σήμερα, ευτυχώς, οι νεαρές γυναίκες έχουν σπουδάσει, μπορούν να είναι οικονομικά και κοινωνικά ανεξάρτητες και αποφασίζουν ελεύθερα για τη μοίρα τους. Σε αντίθεση με τη Σοφία, παντρεύονται όποιον ποθεί η καρδιά τους ή μένουν ανύπαντρες, χωρίς να δώσουν λογαριασμό σε κανέναν! (Η τουλάχιστον έτσι θέλω να πιστεύω ότι συμβαίνει στις δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες, καλό μου ημερολόγιο).

Δικός σου/Δική σου,

Όνομα

40 μονάδες

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (περιγράμματα)

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή)

Θέμα 2β

- Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να εντοπίσουν στη δεύτερη παράγραφο του αποσπάσματος την ακόλουθη μεταφορά: «δυο μάτια που μαγνήτιζαν μονομιάς την ψυχή του, απορροφούσαν ολόκληρο το ενδιαφέρον του» ή εναλλακτικά: «Ένα άγνωστο και ηδονικό ανατρίχιασμα τον κυρίεψε».
- Και με τις δύο αυτές μεταφορές αποδίδεται το σφοδρό, ακατανίκητο και μοιραίο ερωτικό πάθος του διανοούμενου και εσωστρεφούς Θεόφιλου Νοταρά για τη Σοφία Λαμπροπούλου, που καθόρισε αρνητικά τη ζωή και των δύο ηρώων.

10 μονάδες

Θέμα 3

- Κειμενικό είδος: ημερολόγιο (ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένο μου ημερολόγιο, αποφώνηση: δικός σου/δική σου, α και β ενικό πρόσωπο)
- Συντάκτης/συντάκτρια: μαθητής/μαθήτρια
- Αποδέκτης/αποδέκτρια: το ημερολόγιο, στην ουσία ο ίδιος ο μαθητής/η ίδια η μαθήτρια
- Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο: α) να καταγράψει ο μαθητής/η μαθήτρια την άποψή του/της για τον χαρακτήρα της Σοφίας και την επιλογή της να

παντρευτεί κάποιον παρά τη θέλησή της, μετασχηματίζοντας δημιουργικά τη μυθιστορηματική αφήγηση, β) να συγκρίνει τις κοινωνικές αντιλήψεις του 1900 (αυτές που αφορούν τον γάμο και τη θέση μιας νέας, όμορφης και φτωχής γυναίκας) με τις σημερινές.

40 μονάδες